

Biba Bešek, Carmen Jež Goričan, Ksenija Šetina Grum, Ljepka Finžgar, Marija Goričan, Metka Vrhovec, Milica Detom, Nataša Stupar Sumi, ~~Staša Blažič Gjura~~

Staša Blažič Gjura

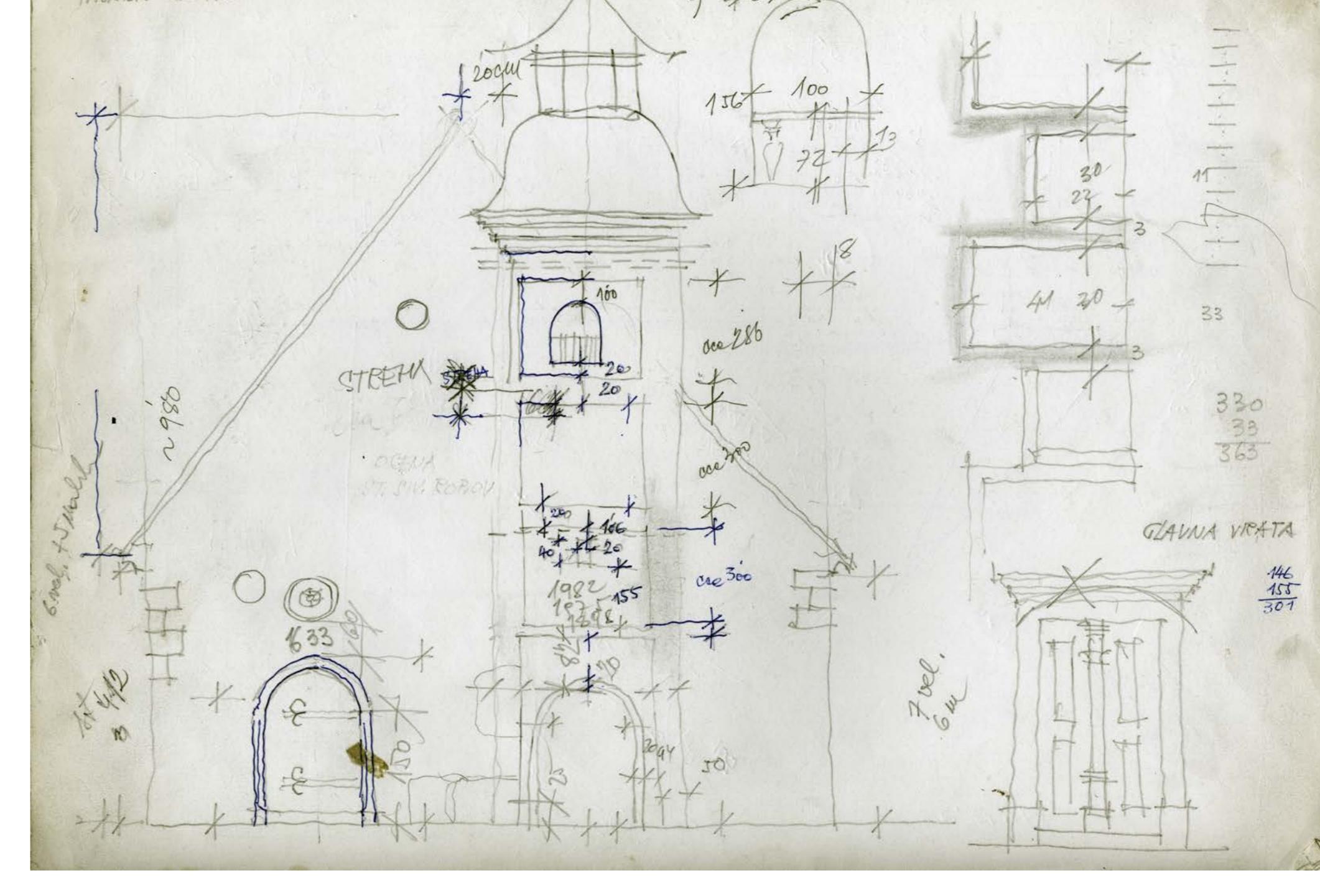
Ljubljana, 1929 – Ljubljana, 2014

Staša Blažič Gjura je obiskovala gimnazijo pri Sv. Jakobu v Ljubljani. V študijskem letu 1949/50 se je vpisala na Oddelek za arhitekturo Tehniške visoke šole v Ljubljani, kjer je leta 1956 diplomirala pri prof. Jožetu Plečniku z nalogo »Hotel na dano parcele«. Prvo zaposlitev je dobila leta 1957 na Zavodu za ureditev stare Ljubljane. Ta se je kasneje preimenoval v Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, kjer je od leta 1968 in vse do upokojitve leta 1993 delala kot arhitekta-konservatorka na številnih projektih in prenovah spomenikov v centru Ljubljane in širše na območju Slovenije. Prve delovne naloge so bile povezane z zbiranjem grafične dokumentacije za stavbe v starem mestnem jedru Ljubljane. Praktične izkušnje si je pridobila iz izdelava arhitekturnih posnetkov in izmer zaščitenih stavb, ki so bili zelo pomembni za dobro in strokovno načrtovanje prenove. Kmalu je začela samostojno voditi in nadzirati prenove meščanske, cerkvene in grajske arhitekture. V času zaposlitve se je sodelavci konservatorji strokovno izpopolnjevala na številnih strokovnih ekskurzijah po Evropi, mdr. v Parizu, Nemčiji, Londonu in večkrat v Italiji. Med letoma 1976 in 1979 ji je bilo zaupano vodenje zavoda. V 70-ih letih je s strokovnjaki Ljubljanske Filozofske fakultete sodelovala pri izdelavi konservatorskega programa prenove starih mestnih jader. Delovala je v nepogrešljivem tandemu z umetnostno zgodovinarjo-konservatorko Majdo Frelih Ribič. Skupaj sta zasnovali več konservatorskih programov za prenovo stavb v stari Ljubljani. Njena zadnja obsežnejša naloga je bila prenova Plečnikovih tržnic, kjer je dela nadzirala tudi po upokojitvi. Za svoj prispevek stroki je prejela priznanje ob 30-letnici Zveze društev konservatorjev Jugoslavije, leta 1996 pa za prenovo tržnic skupaj s celotno strokovno ekipo Steletovo priznanje in Plečnikovo medaljo.

Dela (izbor) / Works (selection)

- Prenova kareja / Renovation of the urban block Cankarjevo nabrežje 15, 17, Gostilna Maček, Ljubljana, 1965–1975
- Prenove gostinskih lokalov v stari Ljubljani: Konoba, Vodnikov hram, Amerikanec, Maček, Vitez, Platana, Zlata ladjica, Sokol, restavracija Triglav, bife Pri klavnicu, celostne prenove lokalov, priprava grafične dokumentacije in načrtovanje notranje opreme / complete renovation of the F&B establishments, graphic documentation and interior design, Ljubljana, 1970s
- Stiški dvorec, Ljubljana, notranja oprema / Stična Mansion, interior design, Ljubljana
- Plečnikove Žale, 1984 začetek obnove, 1984–1990 obnova zunanjščine, 1991 obnova notranjščine Žale Central Cemetery by Jože Plečnik, 1984 start of restoration works in the cemetery's chapels-of-rest, 1984–1990 exterior renovation, 1991 interior renovation, Ljubljana
- Plečnikove tržnice, priprava grafične dokumentacije, nadzor nad deli / Ljubljana Central Market designed by Jože Plečnik, graphic documentation, work supervision, 1995
- Obnova gradu Bogenšperk, načrtovanje notranje opreme, stolp z uro, projektiranje orgelske omare / Start of restoration works at Bogenšperk Castle, Bogenšperk, 1960–1990
- Graščinski kompleks Dol, priprava tehnične dokumentacije za prenovo / Dol manor compound, technical documentation for the restoration, Dol pri Ljubljani, 1979
- Grad Kodeljevo, ureditev Jelovškove kapele in okolice / Kodeljevo Castle, redevelopment of the Jelovšek Chapel and the surrounding area, Ljubljana, 1985
- Ribnica, prenova starega mestnega jedra / Renovation of the old town centre of Ribnica, 1987, 1988
- Grad Fužine, 1984 izdelava konservatorske grafične smernice za prenovo, 1989 pričetek grafične inventarizacije in raziskav, 1990 obnova / Fužine Castle, 1984 guidelines, 1989 inventorying and research, 1990 renovation, Ljubljana

Staša Blažič Gjura graduated from the Second Gymnasium of St. Jacob in Ljubljana. In the academic year 1949/50, she enrolled in the Department of Architecture of the Technical College of Ljubljana. She graduated in 1956 with the thesis entitled "A Hotel on the Selected Plot" – her mentor was Prof. Jože Plečnik. She found her first employment in 1957 with the Institute for the Development of the Old Town of Ljubljana. The Institute was later renamed the Ljubljana Regional Institute for the Protection of Natural and Cultural Heritage, where she worked as an architect-conservator from 1968 until her retirement in 1993. She was involved in numerous projects and renovations of monuments in the centre of Ljubljana and wider Slovenia. Her first tasks included collecting graphic documentation for buildings in the old town of Ljubljana. She gained practical experience by working on architectural drawings and measurements of protected buildings, which were very important for high-quality and professional planning of renovation projects. She was soon in charge of projects involving renovations of town-based, ecclesiastical and castle architecture. Throughout her career, she received additional professional training alongside her fellow conservators, attending a number of specialist excursions in Europe – in Paris, Germany, London and Italy on several occasions, to name a few. Between 1976 and 1979, she was tasked with heading the Ljubljana Regional Institute for the Protection of Natural and Cultural Heritage. During the 1970s, she worked alongside the experts of the Faculty of Arts in Ljubljana, developing a conservation programme for the renovation of historic town cores. She was part of a formidable professional duo together with the art historian-conservator Majda Frelih Ribič. Working side by side, they developed several conservation programmes for the renovation of buildings in the Old Town of Ljubljana. Her final large-scale project was the renovation of the Ljubljana Central Market designed by Jože Plečnik; she actively supervised the renovation works even after her retirement. She received a Commendation awarded on the 30th anniversary of the Conservators of Yugoslavia in recognition of her work, and in 1996 also the Stele Award and the Plečnik Medal awarded to the entire team of professionals for the renovation of the Central Market.

Cerkev sv. Urha v Zavogljah, terenske izmere/prostoročne skice

Izmere objektov na terenu in večina prostoročnega risanja so bile najboljša osnova in delovna podlaga za pripravo tehničnega dela konservatorskega programa za prenovo. Pristen stik z objektom in materiali je pomenil dobro načrtovanje posegov in uspešen nadzor nad deli.

Ljubljana, Mestni trg 14, Tranča 2, načrt obstoječega stanja, 1957

Staro mestno jedro Ljubljane je ob koncu petdesetih in v začetku šestdesetih let doživljalo velike spremembe v smislu oživljanja. Potekale so celostne prenove objektov in prenove komercialnih pritličij. Stavbni vogal Tranča je bil zahuten projekt, saj je obsegal prenovo treh objektov. Skrbno izveden posnetek obstoječega stanja je bil izhodišče za arhitekturni načrt prenove. Pri projektu je sodelovala z arhitektom Borisom Kobetom, ki je bil vodja prenove. Blažičeva je prevzela načrtovanje notranje opreme v I. nadstropju.

Ljubljana, Plečnikove tržnice, 1995

Ljubljana, lokal pri Vitezu, 1968

V času poklicne kariere je obnovila in načrtovala več kot deset gostinskih lokalov v Ljubljani. Posebnost njenega pristopa je najbolj evidentna pri prenovi lokalov; avtorski pečat se kaže v ohranjanju izvirne substance s poudarkom na odstranitvi ometa in prezentaciji prvotnih grobih struktur v dialogu z novo projektirano opremo.

